

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft een aantal vragen en opmerkingen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken voorgelegd naar aanleiding van de antwoorden op vragen van de commissie over de stand van zaken inzake de uitvoering van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) **(zie Kamerstuk 28 625, nrs. 245 en 246) en over het Evaluatierapport Regeling Subsidiëring brede weersverzekering (Kamerstuk 31 710, nr. 68).**

De fungerend voorzitter van de commissie,
Ziengs

De adjunct-griffier van de commissie,
Konings

Inhoudsopgave	blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II Antwoord/Reactie van de Staatssecretaris	5

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben nog een aantal vragen naar aanleiding van de brief over de overheveling van middelen van de eerste naar de tweede pijler (Kamerstuk 28 625, nrs. 245 en 246).

De leden van de VVD-fractie constateren dat een eerder aangeleverd overzicht laat zien dat er nog veel financiële ruimte is binnen de tweede pijler, het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014–2020 (POP3). Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel middelen er in de tweede pijler (POP3) inmiddels gedeclareerd zijn, voor hoeveel middelen er een aanvraag is ingediend en hoeveel middelen er nog niet bestemd zijn? Deze leden ontvangen graag een overzicht per categorie. Wat is de onderbenutting in de tweede pijler geweest over de afgelopen periode (POP2)?

Welke voorwaarden zijn er om budgetten binnen de tweede pijler te verschuiven, vragen deze leden. Is dit eerder gebeurd? Zo ja, op welke onderdelen? Is de verwachting dat dit in de resterende looptijd nog gebeurt en zo ja, op welke onderdelen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de stand van zaken over de uitvoering van het Plattelandsontwikkelingsprogramma, de antwoorden van de Staatssecretaris op de schriftelijke vragen hierover en de brief over de evaluatie van de brede weersverzekering. Hierover hebben deze leden nog vragen.

De leden van de CDA-fractie stellen vast dat er nog nauwelijks geld is uitgegeven uit het Plattelandsontwikkelingsprogramma voor de periode 2014–2020. Van het budget is nog maar 12% besteed. Dit jaar en de komende jaren komen er natuurlijk nog openstellingen, maar het is maar de vraag wat daarvan aangevraagd en uiteindelijk gedeclareerd gaat worden. Zo blijkt uit het financiële overzicht in de beantwoording op de schriftelijke vragen (Kamerstuk 28 625, nr. 246) dat van de openstelling van 110 miljoen euro in het jaar 2016 voor investeringen in materiële activa, maar verplichtingen zijn aangegaan voor 21 miljoen euro. En het is nog maar de vraag of dit bedrag van 21 miljoen euro ook helemaal gedeclareerd gaat worden. In dit licht zijn deze leden zeer verbaasd over het voorstel van de Staatssecretaris om de middelen voor inkomensondersteuning te verschuiven naar het plattelandsontwikkelingsbeleid. Zij begrijpen niet goed wat de redenatie is achter deze stap. Bij de implementatie van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid is ervoor gekozen om niet over te hevelen. Gezien de decentralisatie hebben provincies al een hele kluif aan de uitvoering van het POP. Terwijl het kabinet nu demissionair is, wil de Staatssecretaris geld dat normaal via inkomensondersteuning bij boeren terecht komt (en waarvoor ze dus moeten voldoen aan de vergroeningseisen) overhevelen naar het POP terwijl de budgetten in het POP zeer waarschijnlijk niet volledig besteed gaan worden. Kan de Staatssecretaris nader motiveren waarom hij hiervoor kiest, tegen het eerdere besluit van het kabinet in?

De afgelopen jaren hebben de leden van de CDA-fractie bij de Staatssecretaris erop aangedrongen dat er een betere en vlottere besteding komt van de POP-middelen. Continu hebben zij daar de Staatssecretaris over bevraagd. Nu blijkt uit de overzichten van de declaraties dat de huidige budgetten niet besteed worden. Kan de Staatssecretaris verklaren waarom hij niet inzet op kleine wijzigingen in de budgetten voor regelingen binnen het POP?

Voorts vragen deze leden waarom middelen voor agrarisch natuurbeheer niet uit een andere regeling van het POP, bijvoorbeeld het budget voor materiële activa, gehaald kunnen worden. Klopt het dat gezien ook beide regelingen gefinancierd worden, hiervoor geen verdere nationale middelen gevonden hoeven te worden? Daarnaast zijn provincies ook verantwoordelijk voor het natuurbeheer, dus zullen zij er niet tegen zijn om in plaats van een regeling in materiële activa een regeling voor natuurbeheer te ondersteunen. Of zien deze leden dit verkeerd? Met andere woorden, waarom wordt niet uit deze regeling de 20 miljoen euro voor natuurbeheer gehaald, in plaats van uit het boerengeld? Waarom wil de Staatssecretaris de inkomenssteun en daarmee de concurrentiepositie van Nederlandse boeren verslechteren, terwijl daarvoor geen noodzaak is?

De leden van de CDA-fractie zijn voorstander van de brede weersverzekering en willen dat deze behouden blijft. Sterker nog, zij en de leden van de SGP-fractie hebben ervoor gepleit om de kosten van de brede weersverzekering voor boeren te verlagen door de assurantiebelasting voor deze verzekering eraf te halen (amendement van het lid Geurts c.s., Kamerstuk 34 552, nr. 27). In de evaluatie van de brede weersverzekering wordt ook geadviseerd de assurantiebelasting voor de brede weersverzekering te verlagen. Deze leden vragen de Staatssecretaris of hij bereid is dit te bespreken met de Minister van Financiën en ervoor te zorgen dat de belasting op deze verzekering in Nederland ongeveer hetzelfde wordt als in andere Europese landen het geval is.

De leden van de CDA-fractie vermoeden dat de Staatssecretaris, naast het verlagen van de inkomenssteun, gelden van de eerste naar de tweede pijler wil overhevelen omdat hij een tekort aan middelen heeft. Dit gezien hij de begrotingsreserve apurement inzet voor de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en het geld voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voor het fosfaatreductieplan weer weg haalt bij de met tekorten kampende NVWA. Is dat niet op te lossen met andere middelen, zo vragen deze leden.

De leden van de CDA-fractie willen tot slot de Staatssecretaris verzoeken om in gesprek te blijven met de vleesveehouderijsector, zodat binnen afzienbare tijd toch nog een betaalbare regeling voor deze prachtige, natuurvriendelijke sector met lokale afzet kan worden opgezet.

Vragen en opmerkingen van de leden van de ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van de stand van zaken over de uitvoering van het Plattelandsontwikkelingsprogramma en het verslag van het schriftelijk overleg hierover. Zij stellen enkele aanvullende vragen.

Deze leden vragen een toelichting op de grote onderbesteding binnen het POP3-budget (met uitzondering van de brede weersverzekering en agrarisch natuurbeheer) en het gegeven dat slechts 12% van de beschikbare middelen gedeclareerd is. Op welke manier wordt de overige 88% van het budget in de komende twee jaar besteed? Hoe voorkomt de Staatssecretaris dat een deel van het budget weer teruggestort moet worden naar de Europese Commissie? Erkent de Staatssecretaris dat

lidstaten kunnen kiezen voor een herschikking, met goedkeuring van het Comité van Toezicht en de Europese Commissie?

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen waarom de Staatssecretaris er niet voor kiest om binnen POP3-budget te verschuiven naar de brede weersverzekering en agrarisch natuurbeheer, in plaats van het overhevelen van budget van pijler 1 naar pijler 2. Deze keuze van de Staatssecretaris leidt immers tot het korten van toeslagrechten van de Nederlandse land- en tuinbouw met 4,5%, terwijl in pijler 2 sprake is van onderbesteding op andere terreinen.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of voor het geld dat nu vanuit POP3 beschikbaar wordt gesteld cofinanciering door de overheid plaatsvindt, net zoals nu al gebeurt bij de brede weersverzekering. Dit draagt bij aan bescherming van boeren tegen schade en aan een grotere deelname aan de brede weersverzekering.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen een nadere toelichting op de uitvoeringskosten van maximaal 5% (provincie) en 15% (RVO). Gaat dit percentage alleen over de Europese financiering, of ook over de nationale cofinanciering? Ook de provincie en de aanvragen maken uitvoeringskosten, onder meer in de vorm van voorbereidingskosten. Worden bij de genoemde percentages ook de tijd en kosten meegerekend die de provincie en de aanvrager maken? Worden ook de kosten voor projectleiding en projectadministratie meegerekend? Zo nee, hoe hoog zijn de uitvoeringskosten als ook deze kosten worden meegerekend?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat met provincies de mogelijkheid wordt besproken over besteding van POP3-middelen aan agrarisch natuurbeheer, gericht op behoud van boerenlandvogels, in lijn met de motie van het lid Dik-Faber (Kamerstuk 34 550 XIII, nr. 114). Deze leden lezen bovendien dat Rijk en provincies inzetten op het optimaliseren van weidevogelbeheer conform de aanbevelingen uit de ex ante evaluatie van het agrarisch natuurbeheer. Op welke termijn ontstaat hierover meer duidelijkheid? Op welke manier wordt aan de Kamer gerapporteerd over de uitvoering van bovenstaande motie en over de concrete besteding van POP3-middelen aan behoud van boerenlandvogels door middel van agrarisch natuurbeheer?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van voorliggende Kamerstukken. Zij hebben nog enkele vervolgvragen.

De leden van de SGP-fractie hebben nog enkele vragen over de financiële stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van POP3 en de voorgestelde overheveling van budget vanuit pijler 1 naar pijler 2 ten behoeve van de brede weersverzekering en agrarisch natuurbeheer. Kan de Staatssecretaris tabel 1 uit Kamerstuk 28 625 nr. 246 aanvullen met het totale beschikbare budget en het resterende, nog niet toegewezen budget voor de verschillende categorieën maatregelen? Is de veronderstelling juist dat voor enkele categorieën maatregelen een substantieel deel van het beschikbare budget nog niet benut is? Is de veronderstelling juist dat tijdige openstelling en beschikking van POP-middelen voor enkele categorieën een lastige opgave zal zijn en dat het onwenselijke scenario dreigt dat evenals bij POP2 op het laatste moment middelen verschoven moeten worden? Voorts vragen deze leden waarom de Staatssecretaris er niet voor kiest om middelen uit categorieën waar sprake is van dreigende onderbesteding, afgezien van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, te benutten ten behoeve van de brede weersver-

zekering en agrarisch natuurbeheer? Is de Staatssecretaris bereid deze optie in overweging te nemen?

De leden van de SGP-fractie hebben nog enkele vragen met betrekking tot de brede weersverzekering. De evaluatie laat zien dat de hoge premie, het hoge eigen risico en beperkte dekking de belangrijkste redenen zijn om geen brede weersverzekering af te sluiten. Dit ondanks de subsidiering via de Regeling brede weersverzekering. Ook met eventueel 10 miljoen euro extra budget blijft de doelstelling dat de meeste telers met open teelten een brede weersverzekering hebben buiten bereik. Het evaluatierapport geeft daarom in een van de aanbevelingen aan dat eventueel de hoogte van de assurantiebelasting aangepast kan worden. De leden van de SGP-fractie horen graag waarom de Staatssecretaris aanpassing van de assurantiebelasting in zijn reactie op het evaluatierapport links laat liggen. Is hij bereid, gelet op de genoemde doelstelling, aanpassing van de assurantiebelasting in overweging te nemen?

II Antwoord/Reactie van de Staatssecretaris